

Tribuna

Som gent de pau, ¡i no ens agrada cridar!

Xavier Serra Besalú

Professor de filosofia a l'IES Illa de Rodes (Roses) (fserra@catalonia.net)

Els docents som obedients a la legislació, respectuosos amb les autoritats i atents als consells dels experts. En educació, una moral professional de màxims requereix un compromís eticodeontològic exigent i generós

No és pas una novetat absoluta. Però sí que ens adonem que ara mateix hi ha força enrenou pel que fa a l'educació al nostre país. L'avantprojecte de la llei catalana d'educació (LEC) és contestat des de múltiples fronts, certes concrecions del decret de batxillerat i altres ens confonen, amplis sectors diuen estar ben enrabats pel que fa a les «llibertats» (elecció de centre, de currículum...), creix el menysteniment cap a les minories «invisibles» electoralment...

Els docents som «gent de pau»: dòcils i obedients a la legislació, respectuosos amb les autoritats acadèmiques i municipals i atents als millors consells dels experts. Fins i tot volem escoltar les famílies i atendre com cal els nouvinguts. Així ha de ser! Per això «¡no ens agrada cridar!», com deia aquella cançoneta de la nostra joventut.

Vull centrar-me en la professionalitat i prestigi dels mestres i –de retruc– esmentar el «codi deontològic docent», ja que –amb motiu de referir-m'hi en el meu article del 3 de juny– força persones me n'han demanat raó. Els semblen qüestions «teòriques»? Els asseguro que també són ben pràctiques.

Pel que fa al professorat, llegeixo amb gust les anàlisis sobre el títol III de la LOE que va publicant el senyor Alberto del Pozo, subdirector de Gestió del Personal Docent. Crec que ho planteja bé. Les poden trobar al web del Departament d'Educació, a la *Revista de Educación* (245) o –ja fa una mica més– a la *Revista del Col·legi de Llicenciats* (126). Hi aclareix com, amb la LOE, «són moltes les novetats que s'han introduït en la regulació de les funcions del professorat, dels requisits de formació inicial i permanent (...), de la seva intervenció com a protagonista principal en l'activitat educativa dels centres docents...», i no s'oblida d'afegir que n'hi ha altres que encara no s'han desenvolupat. Ara bé, entenc que –juntament amb aquestes normatives legals– cal comptar amb una adequada responsabilitat deontològica per part dels docents. La llei sol ser eficaç en sentit «limitador», de mínims (d'allò que no es pot transgredir); però, en canvi, una autèntica «moral professional de màxims», com la que desitgem i necessitem en educació, requereix un compromís eticodeontològic exigent i generós.

Per això suggereixo rellegir i meditar el codi deontològic que el Consell Escolar de Catalunya (CEC) va aprovar el 14 d'octubre de 1992 (*Dossiers informatius*, 5). És un document breu i clar, consensuat, valuós. En la meua opinió, molt millor que altres, d'àmbit estatal, que van fer-se des del 1996. Malauradament, el web del CEC no inclou digitalitzacions d'aleshores, però existeix el text imprès i se'ls pot facilitar en suport digital.

Ara, preparant un curs d'estiu, l'he revisat i, cada cop més, em sembla ben adient i actual, també per a prestigiar el que és la nostra feina quotidiana. Els docents hem d'estar ben considerats, no tan sols pel fet que hi tenim dret, sinó perquè només així es pot servir millor els altres. Jaume Sarramona escrivia el 1995, quan era president del CEC, que «l'escola és el símbol de la professionalitat pedagògica, per la qual passa tota la població durant un mínim d'anys».

El nostre compromís educatiu és un dels elements que –ensems amb la preparació acadèmica, la capacitat de resoldre problemes específics, l'autonomia d'acció i l'obligació d'estar actualitzats– han de seguir prestigiant més encara el servei públic que els educadors fem, es faci on es faci. Em sap greu que el CEC sigui, al meu parer, tan silenciós i poruc en les seves intervencions, deixant un injust marge d'intervencionisme a diferents grups de pressió ideologitzats i amb interessos polítics i de poder. Considero que les associacions professionals i el Consell Escolar haurien d'assessorar amb més convicció que no pas els partits i les seves *perifèries*. Com escrivia el 2002 el meu amic David T. Hansen, professor a la Universitat de Columbia (New York), «els professors no són diferents tant pels seus coneixements tècnics o la seva experiència, sinó per la seva sensibilitat moral» (*Exploring the moral Heart of teaching*, traduït al castellà per Idea Books). És ben cert: educar és més que una feina, és una vocació. Per això precisament hem de ser molt ètics i sentir que tenim el suport de la nostra societat. I, per això també, ¡no ens agrada cridar!